

Αρ. Αδείας
01-1323
ΤΑΧ. ΜΕΙΟ ΚΟΤΙΜΟΤΙΝΑΔΙΤΡΟΥ

ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

«Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου»
(Ἰωάν. α' 29)

● ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ●
Ἔργο ὁμωνύμου Συλλόγου
Χριστοκοπίδου 12, 105 54 - Ἀθήνα
www.ioannismvaptistis.gr

Τηλέφωνα:
2103212713 - 2103212107
e-mail: info@ioannismvaptistis.gr

● ΕΤΟΣ 57ο - ΤΕΥΧΟΣ 586 ●
● ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2014 ●

● «Ίδε ὁ ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου» (Ἰωάν. α' 29) ●

Τί δέν ἦταν ὁ Ἰωάννης;

Ἄχι χαρισματοῦχος

Ἰωάννης προλαβαίνει καί θέτει φραγμό στήν ὑπερβολή τοῦ θαυμασμοῦ. Εἶναι πολύ δυνατό τό μήνυμα μέ τήν ἄρνησι τοῦ «Ἐγώ» του, σέ μιά ἐποχή, πού στόν πνευματικό χῶρο ἡ δική μας προβολή τείνει νά καλύψῃ ἀκόμα καί τό πρόσωπο τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ! Ἐμεῖς προβάλλουμε τήν πνευματική μας ιδιότητα καί πατρότητα καί ἀπαιτοῦμε ὑπακοή στά δικά μας ἐντάλματα. Ὁ Ἰωάννης δέν παύει νά συνιστᾶ τό Χριστό, τόν Ἀμνὸ τοῦ Θεοῦ.

- Ἀποσύρεται σιγά-σιγά ἀπό τό προσκήνιο καί προβάλλει Ἐκεῖνον.
- Συνιστᾶ ὑπακοή σ' Ἐκεῖνον. «Ὁ πιστεύων εἰς τόν υἱόν ἔχει ζωὴν αἰώνιον. Ὁ δέ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ, οὐκ ὄψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργή τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν» (Ἰωάν. γ' 36). Καί μέ ὅσα λέει γιά τό ρόλο του ἀπορρίπτει ὅσα ἀπό θαυμασμό καί ὑπερβολική ἀγάπη τυχόν θά τοῦ ἀποδίδαμε καί μεῖς σήμερα.

Τί, λοιπόν, δέν ἦταν ὁ Ἰωάννης;

● Δέν ἦταν αὐτό, πού θαυμάζουν συνήθως οἱ ἄνθρωποι. Τούς χαρισματούχους κυρίως θαυμάζουν.

Ὁ Ἰωάννης δέν ἦταν χαρισματοῦχος, μέ τήν ἔννοια, πού θέλουν τόν χαρισματικό ἄνθρωπο σήμερα: Νά κάνῃ, δηλαδή, θαύματα, νά βγάξῃ δαιμόνια, νά προλέγῃ τά μέλλοντα, νά προορᾶ.

● Ὁ Ἰωάννης δέν ἔκανε θαύματα, σημεῖα. Ἡ μᾶλλον, δέν ἔκανε μικρά θαύματα, τέτοια, πού συνήθως ἐντυπωσιάζουν, ἀλλά πού δέν οἰκοδομοῦν. Ἐκανε τό μεγάλο θαῦμα ἑκεῖνο, πού σώζει. Κι αὐτό εἶναι ἡ μαρτυρία γιά τόν Ἰησοῦ.

Προέβαλλε Ἐκεῖνον, πού μπορεῖ καί σῶμα καί ψυχὴ νά σώσῃ. «Ἰωάννης μέν σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν, πάντα δέ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ Ἰησοῦ, ἀληθὴ ἦν» (Ἰωάν. ι' 41).

• Θαύματα ζητούν οι άνθρωποι και δέν βλέπουν τό μεγάλο θαύμα, πού είναι ό άγιος.

• Ό Ιωάννης δέν ήταν χαρισματούχος, θαυματοποιός. Ήταν άγιος. Καί ό άγιος φανερώνει στους ανθρώπους τό άκόμα μεγαλύτερο θαύμα: τήν Άλήθεια, τήν σαρκωμένη Άλήθεια.

•Όχι ό Ήλιος

• Ό Πρόδρομος καί Βαπτιστής Ιωάννης δέν ήταν ό Ήλιος.

Πολλοί ήταν εκείνοι, πού πίστευαν, ότι ό Ιωάννης είναι ό Ήλιος ό προφήτης. Υπήρχε ή παράδοσις, ότι ό Ήλιος, πού δέν πέθανε, άλλ' «ήρπάγη εις τούς ουρανούς», θά ξαναρχόταν. Ό ίδιος θά ξαναζούσε πάνω στή γή.

• Όταν, λοιπόν, είδαν τόν Ιωάννη, νόμισαν ότι αυτός ήταν ό Ήλιος.

• Ό ίδιος όμως τό άρνεϊται. Θεωρεί τόν Ήλία άνώτερό του, καί άς ήταν αυτός άνώτερος καί του Ήλία καί όλων των προφητών, άφου ήταν «ό μείζων των προφητών».

• «Καί ήρώτησαν αυτόν· Τί ούν; Ήλιος εί σύ; Καί λέγει· Ούκ ειμί» (Ίωάν. α' 21).

• Τόν ξαναρώτησαν, για νά βεβαιωθούν: «Τί ούν βαπτίζεις, εί σύ ούκ εί ό Χριστός ούτε Ήλιος ούτε ό προφήτης;» (Ίωάν. α' 24).

Καί πάλι άρνεϊται, ότι είναι ό Ήλιος.

• Δέν ήταν ό Ήλιος.

Θά ρωτήσετε:

Πώς τότε ό Κύριος τόν άποκαλεί Ήλία; «Αυτός έστιν Ήλιος ό μέλλων έρχεσθαι» (Ματθ. ια' 14). Αυτός είναι ό Ήλιος, πού κατά τήν προφητεία του Μαλαχίου (δ' 5) πρόκειται νά έρθη πρό της έλεύσεως του Μεσσία.

• Ήταν, λοιπόν, ή δέν ήταν ό Ήλιος;

Δέν ήταν ό Ήλιος άυτοπροσώπως. Είχε όμως τό πνεύμα καί τή δύναμι του Ήλία του προφήτη. Τή διευκρίνισι αυτή έκανε ό άγγελος Γαβριήλ, όταν έμφανίστηκε στον πατέρα του

Προδρόμου, τό Ζαχαρία, νά ευαγγελισθή τή γέννησί του: «Καί αυτός προελεύσεται ένώπιον αυτού έν πνεύματι καί δυνάμει Ήλιού» (Λουκ. α' 17).

Φωτιά πίστεως καί παρρησίας ήταν ή καρδιά του Ιωάννου του Προδρόμου.

• Άς είναι καί ή έρμηνεία αυτή μιá άπάντησις σ' εκείνους, πού κατά γράμμα θέλουν νά έρμηνεύουν τή Γραφή καί άναζητούν άπό περιέργεια συγκεκριμένα έσχατολογικά πρόσωπα.

•Όχι ό Προφήτης

Δέν ήταν «Ό Προφήτης».

• Ήταν ό Ιωάννης προφήτης.

• Ό Προφήτης δέν ήταν. Δέν ήταν, δηλαδή, ό Ένας καί Μοναδικός. Δέν ήταν ό άναμενόμενος Μεσσίας. Ό σχετικός διάλογος:

• «Ό προφήτης εί σύ; Καί άπεκρίθη, ού» (Ίωάν. α' 21).

• Ένας είναι «Ό Προφήτης», άφου ένας έν άπολύτω έννοία είναι ό Διδάσκαλος, ό Χριστός (Ματθ. κγ' 10).

•Όχι ό Χριστός

• Άφου ό Ιωάννης δέν ήταν ό Ήλιος, άφου δέν ήταν Ό Προφήτης, πολύ περισσότερο δέν θά ύποστήριζε ποτέ ό ίδιος, ότι είναι ό Χριστός.

Σέ πολλές περιπτώσεις, οι άνθρωποι βλέποντας τά παράδοξα της ζωής καί του κηρύγματος του, τόν ρωτούσαν:

• «Τίς εί;» (Ίωάν. α' 19). Ποιός είσαι;

Καί άνέμεναν ως πιθανότερη άπάντησι:

—Είμαι ό Χριστός!

Κάτι τέτοιο θά ικανοποιούσε μέν τό λαό, πού είχε μεσσιακή λαχτάρα, αλλά θά ήταν πλαστογραφία. Θά ήταν άντιποίησης θεϊκής άρχής.

• Ό Ιωάννης μέ τό φόβο, μήπως τόν θεωρήσουν ως Μεσσία καί προσφέρουν λατρεία στό πρόσωπό του, άντιδρούσε πολύ δυναμικά: «Καί ώμολόγησε καί ούκ ήρνήσατο· καί ώμολόγησε, ότι ούκ ειμί έγώ ό Χριστός» (Ίωάν. α' 20).

Γνώριζε τά μέτρα του. Είχε έπίγνωσι

τῆς διαφορᾶς ἀνάμεσα σ' ἐκείνον καί στό Χριστό.

- Ὅσο ἀπέχει ἡ γῆ ἀπό τόν οὐρανό, τόσο ἀπέχει ὁ Ἰωάννης ἀπό τό Χριστό.

- Ὁ Ἰωάννης εἶναι ἀνθρώπος· ὁ Χριστός Ἰησοῦς εἶναι ὁ Θεός, πού ἔγινε ἀνθρώπος.

- Ὁ Ἰωάννης εἶναι πλάσμα· ὁ Χριστός Ἰησοῦς εἶναι ὁ Πλάστης καί Δημιουργός.

- Ὁ Ἰωάννης εἶναι παιδί ἀνθρώπων ὁ Χριστός Ἰησοῦς εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ, πού ἔγινε Υἱός τοῦ ἀνθρώπου.

Γνωρίζει ὁ Ἰωάννης καί τό ρόλο του.

- Εἶναι ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ, προκειμένου νά ἐτοιμασθῆ ὁ δρόμος τῆς ἐλευσεως τοῦ Μεσσία. «Εἶπον· Οὐκ εἰμί ἐγώ ὁ Χριστός, ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμί ἔμπροσθεν Ἐκείνου» (Ἰωάν. γ' 28).

Τό τραγικό λάθος τῶν ἀνθρώπων εἶναι, ὅτι μεσσιοποιοῦν ἀνθρώπους. Δέν θαυμάζουν τόν Ἐνα, τόν Ἀσύγκριτο, τόν Ἰησοῦ Χριστό. Θαυμάζουν καί λατρεύουν ἀνθρώπους, πού ὄχι σάν τόν Ἰωάννη δέν εἶναι, ἀλλά πολλές φορές εἶναι καί κοινοί ἀπατεῶνες!

- Ἡ μεγαλύτερη ἀπάτη τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐξουσίας εἶναι νά καλλιεργοῦν γύρω ἀπό τόν ἑαυτό τους μεσσιανική εἰκόνα καί μεσσιανικό θαυμασμό. Ὁ Ἰωάννης διακηρύττει παντοῦ:

—Δέν εἶμαι ἐγώ ὁ Χριστός!

Ὁχι τό Φῶς

Δέν ἦταν ὁ Πρόδρομος τό Φῶς. Ἀκτινοβολοῦσε βέβαια ἀπό ἀρετή. Σκιές δέν εἶχε. Παρά ταῦτα διακήρυττε:

—Δέν εἶμαι ἐγώ τό Φῶς.

Ὁ Ἰωάννης ἦταν φῶς· δέν ἦταν «τό Φῶς». Ἄλλος ἦταν τό Φῶς, ἡ πηγὴ τοῦ φωτός, τό Ἀὐτοφῶς: Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός.

Σημειώνει ὁ ἄλλος Ἰωάννης, ὁ Εὐαγγελιστής, γιά τόν Βαπτιστή: «Οὐκ ἦν ἐκείνος τό φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός» (Ἰωάν. α' 8).

- Ἄν ὁ Χριστός εἶναι τό Φῶς, ὁ Ἰωάννης εἶναι ὁ λύχνος τοῦ Φωτός·

τό λυχνάρι, πού ἐμφανίστηκε μέσα στή νύχτα τοῦ παλαιοῦ κόσμου καί φώτισε καί προετοίμασε τοὺς ἀνθρώπους νά δεχτοῦν τό Φῶς. Ἦταν λυχνάρι, πού τό ἀναίψε ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ἀλλά διατηρήθηκε ἀναμμένο μέ τόν προσωπικό του ἀγῶνα.

- Τό λυχνάρι παραμένει ἀναμμένο ὅσο ἔχει λάδι. Τό λάδι στό λυχνάρι τοῦ ἁγίου εἶναι ἡ ἀρετὴ του. Λύχνο καιόμενο ὀνομάζει τόν Ἰωάννη ὁ ἴδιος ὁ Χριστός: «Ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καί φαίνων» (Ἰωάν. ε' 35).

Ὁχι ὁ Νυμφίος

Ὁ Βαπτιστής δέν ἦταν ὁ Νυμφίος.

Ἄλλος ἦταν καί εἶναι ὁ Νυμφίος, ὁ ὠραῖος Νυμφίος, πού Τόν ἀγαποῦν, καί σ' Αὐτόν προσκολλῶνται καί ἀφιερῶνται ψυχές ἐκλεκτές. Ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Νυμφίος, ὁ ἕνας καί μοναδικός.

- Δεχόταν καί ὠμολογοῦσε ὁ Ἰωάννης, ὅτι ὁ ἴδιος δέν εἶναι ὁ Νυμφίος τῶν ψυχῶν: «Ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν· ὁ δέ φίλος τοῦ νυμφίου χαρᾶ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου» (Ἰωάν. γ' 29).

- Ὁ Ἰωάννης δέν ἦταν ὁ Νυμφίος· ἦταν ὁ φίλος τοῦ Νυμφίου. Κανένας ἄλλος δέν ἀγάπησε τό Νυμφίο Χριστό, ὅσο ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής καί ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

- Ὁ Ἰωάννης ἦταν ὁ νυμφαγωγός, πού ὠδηγοῦσε τοὺς ἀνθρώπους σέ ἱερό δεσμό μέ τόν Νυμφίο. Ἄν ὁ Σατανᾶς διέσπασε τόν ἅγιο δεσμό τοῦ ἀνθρώπου μέ τόν Θεό καί ἔγινε αἰτία τοῦ πρώτου, τοῦ τραγικοῦ διαζυγίου, ὁ Ἰωάννης, ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, ἐπανένωσε τόν ἀνθρώπο μέ τόν Θεό.

Ὁχι ὁ σκοπός

Δέν ἦταν ὁ Ἰωάννης ὁ σκοπός· ἦταν τό μέσο γιά τό μεγάλο σκοπό.

- Σκοπός τῆς ζωῆς μας εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Γι' αὐτό χαίρεται ὁ Ἰωάννης μέ τὴν πρόοδο μπροστά στά μά-

τια τῶν ἀνθρώπων καί γιά τήν προβολή τοῦ Χριστοῦ στόν κόσμον.

• Ὅχι μόνο δέν γεννιέται φθόνος στήν καρδιά τοῦ Προδρόμου, βλέποντας τό δικό του ἀστέρι νά δῆ μπροστά στή λάμψη τοῦ Ἡλίου, πού λέγεται Ἰησοῦς Χριστός, ἀλλά καί αἰσθάνεται χαρά ἀνεκλάλητη.

• Διακηρύττει: «Ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμέ δέ ἐλαττοῦσθαι» (Ἰωάν. γ' 30).

Δέν ἦταν σάν καί μᾶς

Εἶδαμε, τί δέν ἦταν ὁ Ἰωάννης ὡς πρὸς τόν Χριστό. Σημασία ἔχει νά δοῦμε τί δέν ἦταν ὁ Ἰωάννης ὡς πρὸς ἐμᾶς καί τήν καθημερινότητά μας.

• Δέν ἦταν, ὅπως εἴμαστε ἐμεῖς. Δέν ζοῦσε, ὅπως ζοῦμε ἐμεῖς.

• Δέν εἶχε καμμιά σχέσι μέ τή δική μας πολυτελή ἐμφάνισι, ἀφοῦ τά ροῦχα του ἦταν φτιαγμένα ἀπό τρίχες καμήλου καί τό μόνο διακοσμητικό ἦταν μιὰ δερμάτινη ζώνη στή μέση του! «Αὐτός ὁ Ἰωάννης εἶχε τό ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπό τριχῶν καμήλου καί ζώνην δερμάτινην περί τήν ὀσφύν αὐτοῦ» (Ματθ. γ' 4).

• Δέν εἶχε καμμιά σχέσι μέ τή δική μας καλοφαγία, ἀφοῦ τό φαγητό του ἦταν ἀκρίδες καί μέλι ἄγριο! «Ἡ δέ τροφή αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καί μέλι ἄγριον» (Ματθ. γ' 4).

• Δέν εἶχε σχέσι μέ τή δική μας ψευτοευγένεια καί κολακεία, ἀφοῦ στό λαό μιλοῦσε μέ τή γλώσσα τῆς παρρησίας, χρησιμοποιοῦντας ἀκόμα καί τή φράσι «γεννήματα ἐχιδνῶν» (Ματθ. γ' 8). Στήν τότε δέ κοσμική ἐξουσία ἀπηύθυνε τόν κατά πρόσωπο καυστικό ἔλεγχον μέ τό «Οὐκ ἔξεστί σοι» (Ματθ. στ' 17).

• Δέν εἶχε καμμιά σχέσι μέ τό δικό μας ἐγωισμό, ἀφοῦ εὐκαίρως ἀκαίρως διεκήρυττε τό «Οὐκ εἰμί ἰκανός» (Ματθ. γ' 11).

• Δέν εἶχε καμμιά σχέσι μέ τόν κόσμο, ἀφοῦ ἡ ἄσκησις του στήν ἔρημον εἶναι μιὰ ἄρνησις, ἀποταγή τοῦ κόσμου, καί ὑποταγή στή ζωή τοῦ Θεοῦ.

Τό τί δέν ἦταν ὁ Ἰωάννης τό ἀκοῦμε κυρίως ἀπό τό στόμα τοῦ Κυρίου.

• Δέν ἦταν καλάμι, πού σαλεύεται ἄνθρωπος, πού λυγίζει, πού παρασύρεται ἀπό τούς ἐκάστοτε ἀνέμους· ἀπό τούς ἀνέμους τῆς δειλίας, τῆς σκοπιμότητος, τῆς ἀπειλῆς, τῆς ἀμαρτίας καί τῆς ἀνθρωπαρέσκειας.

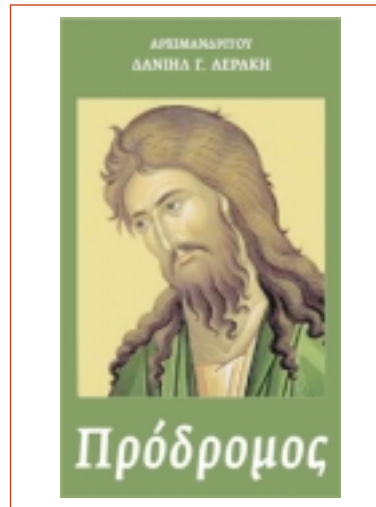
«Τί ἐξήλθετε εἰς τήν ἔρημον θεάσασθαι; Κάλαμον ὑπό ἀνέμου σαλεύομενον;... Ἄλλά τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; Προφήτην; Ναί λέγω ὑμῖν, καί περισσώτερον προφήτου» (Ματθ. ια' 8-15).

Ὁ Ἰωάννης ἦταν:

- Ὁ ἀλύγιστος.
- Ὁ ἀκλόνητος.
- Ὁ θαρραλέος κήρυκας.
- Ἡ δυνατή φωνή τῆς παρρησίας.
- Τό δείγμα τῆς μαρτυρίας.
- Ὁ μάρτυρας τῆς ζωῆς.
- Ἡ κραυγή τῆς ὁμολογίας.
- Ἡ ζῶσα θυσία.

Ἄρχιμ. Δανιήλ Γ. Ἀεράκης

Ἐπίκαιρο βιβλίον τοῦ ἀρχιμ. Δανιήλ Γ. Ἀεράκη

Σελ. 128. Τιμᾶται 4 εὐρώ.
Τηλ.: 2103212713 - 2109765440.

Διαθήκη ἐπισκόπου τῆς Καινῆς Διαθήκης

† Νικοδήμου Ἀττικῆς κατάθεσις ψυχῆς

Δημοσιεύθηκε ἡ ἰδιόγραφη Διαθήκη τοῦ μακαριστοῦ πλέον ἐπισκόπου Νικοδήμου (Γκατζιρούλη), κανονικοῦ καὶ νομίμου Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος. Γιά τόν πνευματικό πλοῦτο του δέν μιλάει καθόλου στή Διαθήκη. Ἦταν πλούσιος σέ ἀγάπη καὶ σέ θεολογική παρουσία. Ἦταν πλούσιος σέ σοφία Θεοῦ καὶ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου. Ἦταν πλούσιος σέ συγγραφή βιβλίων, πού καλύπτουν ὄλους σχεδόν τούς κλάδους τῆς θεολογίας καὶ τῆς λογοτεχνίας. Μιλάει γιά τόν πλοῦτο τῆς ἐν Χριστῷ πτωχείας του (οικονομικῆς) καὶ τῆς πρὸς τόν Θεόν εὐχαριστίας του.

Γιά τό κείμενο τῆς Διαθήκης του εὐχαριστοῦμε τόν μαρτυρικό ποιμένα. Μᾶς προσφέρει τό ἄρωμα τῆς πρωτοχριστιανικῆς εὐαγγελικῆς ἀγιότητας.

Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικόδημος

24 Αὐγούστου 2007
μνήμη ὀσίου Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ

Δοξάζω καὶ εὐχαριστῶ τόν Κύριόν μου, γιατί μέ ἀξίωσε νά διακονήσω «ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ» (Β΄ Κορ. ια΄ 27) τό Πανάγιο Θυσιαστήριο καὶ νά θησαυρίζω τήν ἐμπειρία μᾶς σταυρωμένης Ἀρχιερωσύνης.

Ἀσπάζομαι τούς ἀδελφούς μου καὶ συμμοναστές μου, τούς «συγκοινωνήσαντάς μου τῇ θλίψει» (Φιλιπ. δ΄ 14). «Δῶν (αὐτοῖς ὁ Κύριος) κατά τόν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι διά τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς τόν ἔσω ἄνθρωπον» (Ἐφεσ. γ΄ 16).

Εὐχαριστῶ καὶ ἀντιπροσφέρω τήν εὐλογία μου στούς ἐκλεκτούς ἀδελφούς καὶ συνεργούς, «οἱ ἐμαρτύρησαν τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας» (Γ΄ Ἰωάν. στ 6), «μηδέν λαμβάνοντες ἀπό τῶν ἐθνικῶν» (στ. 7). «Ὁ Θεός καὶ Πατήρ ἡμῶν καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός... πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ τῇ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντα» (Α΄ Θεσ. γ΄ 11. 12).

Στούς ἐπώνυμους καὶ ἀνώνυμους, πού «ἅπαξ καὶ δῖς εἰς τήν χρεῖαν μου ἔπεμψαν (Φιλιπ. δ΄ 16), κατά τήν περίοδο τῆς ἔσχατης στέρησής μου, καὶ βοήθησαν στήν ἐπιβίωση καὶ ἐμοῦ καὶ τῆς γηραιᾶς ἀείμνηστης μητέρας μου, καταλείπω ὡς μοναδικό, φτωχό ἀντίδωρο τήν πηγαία εὐγνωμοσύνη μου.

Στό ἀγαπημένο ποιμνιο τῆς Μητροπόλεως Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος ἀφήνω τήν εὐλογία μου καὶ ζητῶ τήν ἀπό καρδίας του συγχώρηση καὶ τήν προσευχή του.

Περιοσιία κινητή ἢ ἀκίνητη δέν ἀπέκτησα καὶ δέν μοῦ προκύπτει πρόβλημα διαθέσεώς της.

Τά ἄμφιά μου, τά βιβλία τῆς προσωπικῆς μου βιβλιοθήκης καὶ τά βιβλία, πού μέ ἀξίωσε ὁ Κύριος νά συγγράψω, τά ἔχω ἐκχωρήσει, πρό πολλοῦ, στή μοναστική μας Ἀδελφότητα καὶ τό Ἱεραποστολικό της ἔργο.

Ἀδελφοί, προσευχηθῆτε νά ἔχω «καλὴν ἀπολογία» ἐνώπιον τοῦ Κυρίου μου.

† Ὁ Ἀττικῆς Νικόδημος

Ἡ ἑορτή 8 Μηνός

25 Ἰανουαρίου - Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου

Φλογέρα, ἀλλά καί σφενδόνη

Φυγή, ἀποφυγή, προσφυγή

Γρηγόριος ὁ Θεολόγος ἀγάπησε τὴν ἀλήθεια καὶ ἀγωνίστηκε, θυσιάζοντας τὸ προσωπικό του θέλημα, πού ἦταν ἡ **ἡσυχία** τῆς προσευχῆς καὶ ἡ σπουδὴ τῆς **θεολογίας**. Κενώνεται γιὰ τὸ λαό καὶ τὴν Ἐκκλησία, ἀλλά καὶ περώνεται πρὸς τὴ γλυκεία του ἀγάπῃ, τὴ **φυγή**. Ὅσακις ἔφευγε γιὰ τὴν ἔρημο, ἐγκαταλείποντας ἐπισκοπικούς θρόνους, δὲν τὸ ἔκανε ἀπὸ λιποταξία· τὸ ἔκανε ἀπὸ θεοφιλία. Λέει: «*Πάλιν φυγὰς τις καὶ δρομαῖος εἰς ὄρος, κλέπτων φίλην δίαιταν, ἐντρούφημ' ἐμόν*».

Δὲν ἦταν φυγὴ δειλίας. Ἦταν φυγὴ ἥρωισμοῦ, ἀφοῦ θυσίαζε ἐγκόσμιες δόξες, θαυμασμούς καὶ ἐπευφημίες.

Ἡ φυγὴ του ἦταν:

- ἀποφυγὴ τῆς ἀμαρτίας.
- καταφυγὴ σὲ θεῖο ἔρωτα.
- διαφυγὴ ἀπὸ τίς συμπληγάδες.
- ὑπεκφυγὴ ἀπὸ τὴν κενοδοξία.
- προσφυγὴ στὴ θεολογία.

Λύρα ἐγκωμίων

Ἐκεῖνος ἔφευγε «*ἐπισκεψάμενος ἐ-αυτόν*». Ἐμεῖς ἄς τὸν ἐπισκεπτώμαστε, γιὰ νὰ βροῦμε τὸν ἑαυτό μας, τὴ χαμένη μας ταυτότητα.

• Ὁ ἅγιος Γρηγόριος καυτηρίαζε μὲν τὴν **ἀσέβεια**, ἀλλ' ἔβλεπε καὶ τὴ φωτεινὴ ὄψι τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς.

• Σὺν τοῖς ἄλλοις, εἶναι καὶ ὁ θαυμασιώτερος **ἐγκωμιστής** τῶν εὐσεβῶν, τῶν ἐναρέτων, τῶν ἁγίων. Ὁ προβολέας τοῦ

δυνατοῦ του λόγου ἄστραφε, ὅταν ἡ σκιά τοῦ θανάτου ἔπεφτε πάνω σὲ ἅγιες μορφές. Δὲν ἐξυμνοῦσε ζωντανούς. Κάτι τέτοιο θά ἦταν κολακεία. Ἐξυμνοῦσε καὶ ἐγκωμίαζε **κεκοιμημένους**. Παραμένουν ἀπαράμιλλοι οἱ ἐγκωμισαστικοὶ λόγοι του: Στὸ «στῦλο τῆς Ἐκκλησίας», τὸν **Μέγα Ἀθανάσιο**. Στόν ἐπικάρδιο φίλο του, τὸ **Μέγα Βασίλειο**. Στόν σεβάσμιμο πατέρα του, τὸν **Γρηγόριο**. Στὴ σεμνὴ ἀδελφὴ του, τὴ **Γοργονία**. Στόν πρεσβύτερο ἀδελφό του, τὸν **Καيسάριο**.

Γιὰ τὸν Ἀθανάσιο καὶ τὸν Βασίλειο

Ἀνεπίφθοнос ὁ Γρηγόριος προβάλλει τὴν εὐσέβεια τῶν ἄλλων.

• Ἄν ὁ Ἀντώνιος εἶναι ἡ προβολὴ τοῦ Ἀθανασίου, ὁ **Ἀθανάσιος** εἶναι ἡ προβολὴ τοῦ Γρηγορίου.

• Ἄς θυμηθοῦμε, πὼς ἀρχίζει ὁ Γρηγόριος τὸ λόγο του στὸ Μ. Ἀθανάσιο: «*Ἀθανάσιον ἐπαινῶν ἀρετὴν ἐπαινέσομαι· ταῦτόν γάρ, ἐκεῖνό τε εἰπεῖν, καὶ ἀρετὴν ἐπαινέσαι*» (Ε.Π.Ε. 6,40).

Θά πῆ δὲ ἐπιγραμματικά: «*Ὦντως ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ καὶ μεγάλη σάλπιγξ τῆς ἀληθείας*» (Ε.Π.Ε. 6,56-58).

• Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ πρόσωπο, πού ὁ προβολέας τοῦ Γρηγορίου φωτίζει ἐκφαντικώτερα, εἶναι τὸ τοῦ φίλου του Βασιλείου. Δεμένος μὲ τὸ Βασίλειο μὲ τὰ δεσμά τῆς πιὸ **ιερῆς φιλίας**, ἔλεγε:

«*Τὰ πάντα μὲν δὴ κοινὰ καὶ ψυχῆ μία, διεῖν δέουσα σωμάτων διάστασιν*».

• Ἡ κοίμησις τοῦ **Βασιλείου**, σὲ ἡλι-

κία 49 ἐτῶν, πλήγωσε καί μάτωσε τήν εὐαίσθητη καρδιά τοῦ Γρηγορίου. Λίγες ἡμέρες μετά τήν κοίμησί του ἐξεφώνησε περίφημο γιά τό Βασίλειο λόγο.

Τόν ἀποκαλεῖ «νόμον ἀρετῆς» (Ε. Π. Ε. 6,130). Τόν βλέπει ὡς καθαιρέτη τῆς ἀσεβείας καί καταφύγιο τῆς εὐσεβείας.

● Ἐσ δοῦμε τόν ἕμνο τοῦ εὐσεβοῦς ἐπισκόπου, πού δέν ἀρκεῖται μόνο στή μεγαλόπρεπη εὐχή «Κύριε, σῶσον τοὺς εὐσεβεῖς», ἀλλά καί συντρέχει σέ κάθε ἀνάγκη τῶν εὐσεβῶν. Ἡ περικοπή, σύν τοῖς ἄλλοις, εἶναι καί λογοτεχνικό ἀριστούργημα τοῦ ρήτορος Γρηγορίου:

Στό Βασίλειο βρῖσκουν:

«Οἱ τῶν θρόνων τόν νομοθέτην.

Οἱ τῆς πολιτείας τόν πολίτην.

Οἱ τοῦ δήμου τήν εὐταξίαν.

Οἱ περί λόγους τόν παιδευτήν.

Αἱ παρθένοι τόν νυμφαγωγόν.

Οἱ ὑπό ζυγόν τόν σωφρονιστήν.

Οἱ τῆς ἐρημίας τόν περωτήν.

Οἱ τῆς ἐπιμιξίας τόν δικαστήν.

Οἱ τῆς ἀπλότητος τόν ὁδηγόν.

Οἱ τῆς θεωρίας τόν θεολόγον.

Οἱ ἐν εὐθυμῖα τόν χαλινόν.

Οἱ ἐν συμφοραῖς τήν παράκλησιν.

Τήν βακτηρίαν ἢ πολιά.

Τήν παιδαγωγίαν ἢ νεότης.

Ἡ πενία τόν ποριστήν.

Ἡ εὐπορία τόν οἰκονόμον.

Αἱ χῆραι τόν προστάτην.

Οἱ ὄρφανοί τόν πατέρα.

Οἱ πτωχοί τόν φιλόπταχον.

Τόν φιλόξενον οἱ ξένοι.

Οἱ ἀδελφοί τόν φιλάδελφον.

Οἱ νοσοῦντες τόν ἰατρόν.

Οἱ ὑγιαίνοντες τόν φύλακα τῆς ὑγείας.

Τόν πάντα πᾶσι γενόμενον,

ἵνα κερδάνῃ τοὺς πάντας ἢ πλείονας»

(Ε.Π.Ε. 6,268).

Θρηῆνος, ἀλλά καί πόλεμος

Ἦταν τῆς φυγῆς καί τῆς ἡσυχίας ὁ Γρηγόριος, ἀλλ' αὐτό δέν σημαίνει, ὅτι δέν ἦταν κοινωνικός. Κατ' ἐξοχήν ἦταν

κοινωνικός, ἀφοῦ ὅποιος ζῆ τήν κοινωνία τοῦ Θεοῦ, μέ τήν ἀναχώρησι καί τήν ἐσωτερική ζωή, αὐτός ζῆ ἀληθινά καί τήν κοινωνία τῆς ἀγάπης τοῦ κόσμου. Αὐτός ἀγαπᾷ τόν κόσμο, ἀγωνίζεται πρωτίστως γιά τήν ἀπολύμανσι τοῦ κόσμου ἀπό τό μίασμα τῆς ἀσεβείας.

● **Φυγή**, ἀλλά καί **ἀγάπη**.

● Παρῶν στήν ἡσυχία, παρῶν καί στίς ἐπάλλξεις τοῦ ἀγῶνος, τοῦ ἀντιρρητικῶ λόγου, τῆς ἀντιαιρετικῆς μάχης, τοῦ πολέμου κατά τῆς διαφθορᾶς καί τῆς ἀσεβείας.

Οἱ ἅγιοι δέν ἀφήνουν τό πεδίο τῆς κοινωνίας ἐλεύθερο στόν ὁδοστρωτήρα τῆς ἀσεβείας. Ἀντιστέκονται. Πῶς;

● Καί ὁ **θρηῆνος** καί ἡ μετά δακρῶων προσευχή ἀποτελοῦν δυνατή μορφή **ἀντιστάσεως**. Σάν ἄλλος Ἱερεμίας ὁ εὐαίσθητος Γρηγόριος βλέπει τή σύγχυσι στό χῶρο τῆς Πίστεως καί τῆς Ἡθικῆς καί ἀναφωνεῖ: «Ἔ, τίς Ἱερεμίας ὀδυρεῖται τήν ἡμετέραν σύγχυσιν καί σκοτόμαιναν, ὁ μόνος εἰδῶς ἐξισοῦν θρηῆνους πάθει!» (Ε.Π.Ε. 6,56).

● Ἀλλά δέν ἀρκεῖ ὁ θρηῆνος. Ἀπαιεῖται καί ἡ **στηλίτευσις**. Ὁ Γρηγόριος δέν συνέταξε μόνο ὑπιπετεῖς θεολογικούς λόγους, ὅπως εἶναι οἱ πέντε «Θεολογικοί λόγοι» ἢ οἱ ὁμιλίαι «Εἰς τά Ἅγια Φῶτα», «Εἰς τά Θεοφάνεια», «Εἰς τήν Πεντηκοστήν», «Εἰς τήν Καινήν Κυριακήν» καί «Εἰς τό Πάσχα».

● Δέν χειρίστηκε μόνο τή **λύρα** τοῦ θεολογικοῦ ποιητικοῦ του ταλέντου. Δέν ἀναψε μόνο τοὺς προβολεῖς τῆς ρητορικῆς του ἀγάπης, γιά νά φωτίση ἀγιασμένες μορφές μέ τοὺς ἐγκωμιαστικούς του λόγους.

● Πῆρε καί τή **σφενδόνη** τοῦ ἐλεγκτικοῦ λόγου, γιά νά πολεμήσῃ μέ τοὺς δύο «Στηλιτευτικούς λόγους» του τόν ἀσεβῆ αὐτοκράτορα Ἰουλιανό τόν Παραβάτη καί μέ ἄλλους καυστικούς του λόγους τό ἐπιπολάζον κακό.

π. Δ.Γ.Α.

ΠΡΟΣΧΩΜΕΝ

Ἡ παράδοσις τῆς θείας Κοινωνίας

Σκοπός τῆς λατρευτικῆς συνάξεως εἶναι ἡ **θεία Κοινωνία**. Αὐτή εἶναι οὐσιαστικά καί ἡ **παράδοσις** στήν Ὁρθόδοξο ζωή. Ὁ Χριστός εἶχε τή δική Του παράδοσι ἀπό τόν Θεό Πατέρα. «Πάντα μοι παρεδόθη ὑπό τοῦ πατρός μου» (Ματθ. ια΄ 27). «Ὅλα εἶναι παραδομένα στήν ἔξουσία τοῦ Υἱοῦ. Ἀλλά κυρίως παρέδωσε ὁ Πατέρας στόν Υἱό τό χρίσμα, νά καταστή ὁ Σωτήρας τοῦ κόσμου.

- Ἐχει ὁ Ἰησοῦς μπροστά Του πάντοτε τό σχέδιο τῆς **ἐκούσιας παραδόσεως**. «Μέλλει ὁ υἱός τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων καί ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καί τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερεθῆσεται» (Ματθ. ιζ΄ 22).

- Ὅταν ἔρχεται ἡ ὥρα νά σφαγῆ ὡς πασχάλιος Ἀμνός, ὑπογραμμίζει πάλι τό ἐκούσιον: «Οἶδατε, ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τό Πάσχα γίνεται, καί ὁ Υἱός τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τό σταυρωθῆναι» (Ματθ. σκτ΄ 2). Στή θ. Λειτουργία λέει ὁ λειτουργός: «*Τῇ νυκτί, ἧ παρεδίδοτο, μᾶλλον δέ ἐαυτόν παρεδίδου...*».

- Ὁ Χριστός παραδίδεται στήν εὐδοκία τοῦ Πατρός, γιά νά γίνη ἡ σάρκωσις. Παραδίδεται στήν ταπείνωσι τοῦ Σταυροῦ, γιά νά νικήσῃ τό θάνατο. Παραδίδεται στή ζωή τῆς Ἀναστάσεως, γιά νά χαρίσῃ τήν αἰώνια ζωή καί βασιλεία. «Παρεδόθη διά τά παραπτώματα ἡμῶν καί ἠγέρθη διά τήν δικαίωσιν ἡμῶν» (Ρωμ. δ΄ 25).

- Ὁ Χριστός **παραδίδεται γιά μᾶς**. Ἡ δική Του παράδοσις γιά τή δική μας παραλαβή. Ἡ δική Του παράδοσις γιά τή δική μου προσωπική σωτηρία.

- Τό σπουδαιότερο: Ὁ Χριστός παραδίδεται στήν Ἐκκλησία, ὡς «*προσφέρων καί προσφερόμενος*». Ἡ **θεία Λειτουργία** εἶναι ἡ παράδοσις τοῦ Χριστοῦ, πού προσφέρεται στό μυστήριο τῆς **θ. Εὐχαριστίας** γιά ὅλους. «*Ἀεὶ σφαγιάζεται, ἀγιάζων τοὺς μετέχοντας*». Τήν παράδοσι αὐτή παρέλαβαν οἱ Ἀπόστολοι, καί διά μέσου τῆς εὐχαριστιακῆς συνάξεως, αὐτή ἡ παράδοσις γίνεται καθημερινή προσφορά, καθημερινή μετάγγισις, καθημερινή ζωοποίησις.

Αὐτή τήν ἀλήθεια τονίζει ὁ ἀπόστ. Παῦλος: «Ἐγώ παρέλαβον ἀπό τοῦ Κυρίου, ὃ καί παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτί ἧ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον καί εὐχαριστήσας ἔκλασε καί εἶπε· Λάβετε φάγετε· τοῦτό μου ἐστὶ τό σῶμα τό ὑπέρ ὑμῶν κλώμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τήν ἐμὴν ἀνάμνησιν» (Α΄ Κορ. ια΄ 23-24).

- Ἡ παράδοσις τῶν φρικτῶν Μυστηρίων ἐγίνε **προκαταβολικά** τῇ Μεγάλῃ Πέμπτῃ στό Μυστικό Δείπνο. Ἡ **ὑπογραφή** γιά τήν παράδοσι χαραχτήκε τῇ Μεγ. Παρασκευῇ στό Σταυρό. Διά μέσου δέ τῆς Ἀποστολικῆς παραδόσεως καί τῆς λειτουργικῆς ζωῆς γίνεται κτῆμα κάθε πιστοῦ. Δυό τά σπουδαῖα, πού παρέδωσε ὁ Χριστός «εἰς τό διηνεκές» (Ἐβρ. ζ΄ 25. ι΄ 1): Ὁ **Λόγος** Του καί τό **Αἷμα** Του.

- Ὁ Παῦλος παρέλαβε κατ' εὐθείαν ἀπό τόν Κύριο τό Εὐαγγέλιο (Γαλ. α΄ 12), κατά τήν ταχύρρυθμη ἀποκάλυψι στή **Δαμασκό**. «Γνωρίζω -λέει- τό εὐαγγέλιον τό εὐαγγελισθέν ὑπ' ἐμοῦ, ὅτι οὐκ ἐστὶ κατά ἀνθρώπον. Οὐδέ γάρ ἐγώ παρά ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτό οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλά δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ».

- Ὅπως κατ' εὐθείαν ἀπό τόν Κύριο παρέλαβε τό Εὐαγγέλιο, ἔτσι κατ' εὐθείαν παρέλαβε καί τήν ἀλήθεια τῆς **προσφορᾶς** τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου. «Ἐγώ παρέλαβον ἀπό τοῦ Κυρίου, ὃ καί παρέδωκα ὑμῖν...» (Α΄ Κορ. ια΄ 23-24). Σάν νά ἦταν «*εἰς τῶν συνανακειμένων*».

● Τό συγκλονιστικό δέν είναι πότε ὁ Παῦλος παρέλαβε τό μυστήριο, ἀλλά αὐτό τοῦτο τό γεγονός τῆς παραδόσεως τοῦ Ἰησοῦ, τῆς προσφορᾶς καί **θυσίας**.

Θά πρέπει κάποιος νά είναι ἀπάνθρωπος, γιά νά μή συγκινηταί ἀπό τήν παράδοσι τοῦ Θεάνθρωπου ὑπέρ ὅλων τῶν ἀνθρώπων. Ἡ καρδιά του νά είναι πιό σκληρή καί ἀπό τίς πέτρες τοῦ Γολγοθά, γιά νά μή ραγίξῃ ἀπό τό **Σταυρό**. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Κάν ἀυτό λιθος ἢ τις, ἐννοήσας ἐκείνην τήν νύκτα, πῶς ἦν μετά τῶν μαθητῶν ἀδημονῶν, πῶς παρεδόθη*» (Ε.Π.Ε. 18α,198). Μετάφρασις: Κι ἂν ἀκόμα είναι κάποιος ἀπό πέτρα, θά συγκινηθῇ ὅταν σκεφθῇ τή νύκτα ἐκείνη, πῶς παρεδόθηκε.

● Ἡ προσφορά τοῦ Χριστοῦ μνημονεύεται ἀπό τόν Παῦλο σέ ἀντίθεσι μέ τή **σκληρότητα** μερικῶν χριστιανῶν, πού ὄχι τόν ἑαυτό τους δέν θυσιάξουν γιά τοὺς ἄλλους, ἀλλά καί ἀπό τά θεωρούμενα ἀγαθά τους δέν μοιράξουν στοὺς ἄλλους.

Πῶς είναι δυνατόν νά λέγεται χριστιανός ὁ **φίλαντος**; Πῶς είναι δυνατόν νά θεωρηταί μέλος τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, ὅποιος ποτέ δέν δίνει, ἀλλά συνεχῶς ἀποθηκεύει γιά τόν ἑαυτό του; Χριστιανός τῆς **παραδόσεως** είναι ὅποιος καί ὁ ἴδιος παραδίνει στοὺς ἄλλους ὅσα νομίζει (ἀνοήτως βέβαια) δικά του.

● Ἡ παράδοσις τοῦ **Μυστικοῦ Δείπνου**, τῆς θ. Κοινωνίας, ἔγινε τήν τελευταία νύκτα πρό τοῦ Πάθους. «Ἐλαβεν ἄρτον καί εὐχαριστήσας ἔκλασε καί εἶπε ...». Ὁ Χριστός **εὐχαριστεῖ** τόν Πατέρα γιά τήν ὥρα τῆς μεγάλης προσφορᾶς γιά τόν κόσμο. Εὐχαριστεῖ, διότι προσφέρεται. Εὐχαριστεῖ καί εὐχαριστεῖται, πού ἡ δική του προσφορά είναι ζωοποίησις τοῦ ψυχοραγοῦντος ἀνθρώπου.

● Ἡ **προσφορά** είναι **εὐχαριστία**. Κάθε προσφορά. Εὐχαριστοῦμε τόν Θεό, πού μᾶς ἀξιώνει νά προσφέρουμε τή μικρὴ ἀγάπη μας σάν ἀντίδοσι γιά τή δική Του ἀνεκδιήγητη ἀγάπη καί δωρεά (Β΄ Κορ. θ΄ 15).

● Ἀφοῦ εὐχαρίστησε τόν Πατέρα, ὁ Κύριος «**ἔκλασε**», τεμάχισε τόν Ἄρτο. Ὁ ἕνας Χριστός προσφέρεται σέ ὅλους. Είναι «*ὁ μελιζόμενος καί μὴ διαιρούμενος, ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος καί μηδέποτε δαπανώμενος, ἀλλά τοὺς μετέχοντας ἀγιάζων*».

Σέ ἕνα μεγάλο **καθρέφτη**, βλέπουμε ὁλόκληρο τό πρόσωπό μας. Ὅταν τόν σπάσουμε, καί πάλι σέ κάθε μικρὸ κομμάτι ὁλόκληρο τό πρόσωπό μας βλέπουμε. Τό παράδειγμα βοηθεῖ στήν προσέγγισι τοῦ **μυστηρίου τῆς κλάσεως** τοῦ Ἄρτου.

Στόν ἁγιασμένο Ἄρτο τῆς ἁγίας Τραπέζης **εἶναι** ὁλόκληρος ὁ Θεάνθρωπος Χριστός. Τό ἴδιο καί στόν ἁγιασμένο Ἄρτο στοὺς ὀρθοδόξους ναοὺς. Ὁ Ἰδιος, «*ὁ ἂνω τῷ Πατρὶ συγκαθήμενος καί ὠδε ἡμῖν ἀοράτως συνών*». Καί στό κάθε τεμάχιο μετά τήν κλάσι τοῦ Ἄρτου, πάλι εἶναι ὁλόκληρος ὁ Θεάνθρωπος Χριστός. Δέν καθρεφτίζεται, ἀλλά **εἶναι** πραγματικά. Τόν ζοῦμε καί Τόν γεύομαστε ὁλόκληρο.

● Ὅταν τελῆται τό μυστήριο τῆς θείας Εὐχαριστίας, δέν ἔχουμε μιά ἀπλὴ **ἀνάμνησι**. Ἐχουμε τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Κυρίου πραγματικά. Μερικοὶ παραμένουν στό «εἰς τήν ἐμὴν ἀνάμνησιν» (Α΄ Κορ. ια΄ 24). Δέν προσέχουν τό «**τοῦτο ποιεῖτε**». Σέ ἀνάμνησι τοῦ μεγάλου γεγονότος, γίνεται **τό ἴδιο**, πού ἔκανε ὁ Χριστός, ὅπως ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς (κβ΄ 19-20) καί ὁ Παῦλος (Α΄ Κορ. κεφ. ια΄) τονίζουν. Τοῦτο, αὐτό, τό ἴδιο. Είναι ὁ ἴδιος Χριστός, πού προσφέρεται.

Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*Τοῦτο, ἐκεῖνο τό δεῖπνόν ἐστιν*» (Ε.Π.Ε. 18α, 202). Μετάφρασις: Αὐτό, πού ἐμεῖς τελοῦμε, ἐκεῖνο τό Δείπνο εἶναι.

● Ὅταν γιά πρώτη φορά μίλησε ὁ Χριστός γιά τήν προσφορά τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματός Του (κεφ. 6ο τοῦ κατά Ἰωάννην Εὐαγγελίου), βεβαίωσε: «Ἡ σὰρξ μου **ἀληθῶς** ἐστι βρωσις, καί τό αἷμά μου **ἀληθῶς** ἐστι πόσις. Ὁ τρώγων μου τήν σάρκα καί πίνων μου τό αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ» (Ἰωάν. στ΄ 55-56).

Γνωριμία με τόν ΠΑΥΛΟ

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β' ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Διακονία φιλανθρωπίας

Β' Κορ. ν' 16-19

Σπουδή για την αγάπη (στ. 16)

πουδή ονομάζει ο άποστολος Παῦλος τήν προθυμία καί τή δραστηριότητα γιά καλά ἔργα, καί μάλιστα γιά τήν ἔλεημοσύνη. Τό πρῶτο σπουδαστήριο φιλάνθρωπης ἀγάπης λειτούργησε στόν Οὐρανό. Ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ ἦρθε στόν κόσμο «διά φιλανθρωπίας, ἀνθρώπος γενόμενος ἀτρέπτως...» (ἀπό αἶνους τοῦ δ' ἴκκου).

Ἦρθε στή γῆ καί ἴδρυσε τό νέο σπουδαστήριο τῆς ἀγάπης, τήν Ἐκκλησία. Γιά ὅλους φροντίζει ἡ Ἐκκλησία.

Εὐχαριστοῦμε τό Θεό ὄχι μόνο γιά τίς ὑλικές δωρεές καί τήν ὑγεία, ἀλλά καί γιά τό ὅτι μᾶς καλεῖ σέ καλά ἔργα καί μᾶς δίνει καθημερινές ευκαιρίες γιά ἀσκησι καλῶν ἔργων.

Ὁ Παῦλος ἐκφράζει τέτοια εὐχαριστία: «Χάρις τῷ Θεῷ τῷ δίδόντι τήν αὐτήν σπουδήν ὑπέρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου» (στ. 16). Στήν ἀπλοελληνική: «Ἄς εὐχαριστήσουμε δέ τό Θεό, πού δίνει τόν ἴδιο ζῆλο γιά σᾶς στόν καρδιά τοῦ Τίτου».

• Ἐπαινεῖ τόν Τίτο στόν Κορινθίους. Τόν ἤξεραν, πόσο πρόθυμος, ἀλλά καί ἔμπιστος ἦταν. Ἔτρεχε, ὅπου τόν ἔστειλε ὁ Παῦλος, γιά νά ἐπιτελέσῃ τό ἔργο τῆς ἀγάπης. Ἐπαιώντας τον, ὠθεῖ τούς Κορινθίους σέ σπουδαιότερη ἔλεημοσύνη, ἀφοῦ σέ καλά χέρια θά ἐμπιστευόταν τή χρηματοποστολή τῆς ἔλεημοσύνης.

• Ἡ φηψία στήν ὑπαρξί τοῦ Τίτου εἶχε ἀνάψει ἀπό τόν οὐρανό. Ὁ Παῦλος τήν τροφοδοτοῦσε. Κι ὁ ἴδιος ὁ Τίτος προσπαθοῦσε νά διατηρῆ τό ζῆλο καί νά τόν αὐξάνῃ. Ὄταν μάλιστα θά καταστῆ ἐπίσκοπος Κρήτης, θά θυμίσῃ στήν Ἐπιστολή του ὁ ἀπ. Παῦλος, ὅτι ὅλοι οἱ πιστοί πρέπει νά βλέπουν τήν Ἐκκλησία ὡς φροντιστήριο ἀλήθειας καί καλῶν ἔργων. «Βούλομαι σε διαβεβαιούσθαι, ἵνα φροντίσῃς καλῶν ἔργων προϊστάσθαι οἱ πεπιστευότες τῷ Θεῷ» (Τίτ. γ' 8).

Τό ζῆλο γιά τή φροντίδα τῆς ἔλεημοσύνης, τόν ἀνάβει ὁ Θεός. Ἐπομένως, ὅταν ζητᾷ ἡ ζωτανή Ἐκκλησία ἔλεημοσύνη γιά τούς φτωχοῦς, ὁ Θεός τό ζητάει. Ὄχι γιατί τὸ ἔχει ἀνάγκη, ἀλλά σάν εὐκαιρία σωτηρίας τῶν ἐλεούντων.

• Ἡ ἐντολή τοῦ Παύλου πρὸς τόν Τίτο γιά τήν ἀποστολή τῆς ἔλεημοσύνης βρῆκε πρόσφορο ἔδαφος. Καί ἂν ἀκόμα δέν τοῦ ἔλεγε τίποτε ὁ Παῦλος, ἐκεῖνος μόνος του θά πῆγαινε. Φλεγόταν ἀπό ἱεραποστολικό ζῆλο.

Καρδιά φλογισμένη, πού κινεῖται μέ τήν εὐλογία τῆς Ἐκκλησίας, καί μάλιστα τῶν πνευματικῶν πατέρων, δέν θ' ἀπογοητευτῆ, οὔτε ἐπιπόλαια θά ἐνεργήσῃ.

Αὐθαίρετη ἱεραποστολή! (στ. 17)

Σημειώνει ὁ Παῦλος τήν ἐπιθυμία τοῦ Τίτου: «Ὅτι τήν μέν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δέ ὑπάρχων αὐθαίρετος ἐξῆλθε πρὸς ὑμᾶς» (στ. 17). Ἀπόδοσις στήν ἀπλοελληνική: «Διότι, ὄχι μόνο δέχτηκε τήν παράκλησί μου (νά ἔλθῃ σέ σᾶς), ἀλλ' ἐπειδή εἶχε μεγαλύτερη προθυμία, ἀναχώρησε γιά σᾶς αὐτοπροαιρέτως».

• Περιμένε ὁ Τίτος. Καί σάν τόν παρακάλεσε ὁ Παῦλος, ἄλλο πού δέν ἤθελε. Ἄρπαξε τήν εὐκαιρία. Ξεσηκώθηκε. Χοροπηδώντας ἔτρεξε νά βοηθήσῃ στό ἔργο τῆς ἔλεημοσύνης.

Οἱ εἰκόνες γιά τή σπουδή τοῦ Τίτου ἀνέκουν στόν ἱερό Χρυσόστομο.

• Ἐφτανε ὁ Τίτος. Ἦταν πρόσωπο μεγίστης ἐμπιστοσύνης, ὑπεράνω πάσης ὑποψίας. Ἐν τούτοις ἀκολούθησε ὁ Παῦλος τό παράδειγμα τοῦ Κυρίου, πού ἔστειλε τούς μαθητές «ἀνά δύο» (Μάρκ. στ' 7. Λουκ. ι' 1).

Συνοδοὶ ἀγάπης! (στ. 18)

Μαζί μέ τόν Τίτο στέλνει καί ἄλλον. Καί στή συνέχεια καί ἄλλον. Λέει γιά τόν πρῶτο συνοδο

του Τίτου: *«Συνεπέμψαμεν δέ μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν»* (στ. 18).

Τό ὄνομά του δέν τό ἀναφέρει ὁ Παῦλος. Φαίνεται, δέν τόν ἤξεραν οἱ Κορίνθιοι. Ἴσως ἄλλοι λένε, ὅτι ἦταν ὁ Λουκάς. Ἴσως ἄλλοι ὁ Βαρνάβας. Σημασία ἔχει τό χαρακτηριστικό του γνώρισμα.

Ὁ συνοδός τοῦ Τίτου γιά τά χρήματα τῆς ἐλεημοσύνης δέν ἦταν οικονομολόγος. Ἦταν θεολόγος. Ἄγαποῦσε τό εὐαγγέλιο. Κήρυττε μέ ζῆλο. Τό ὁμολογοῦν ὅλες οἱ ἐκκλησίες. Εἶχε τή λεγόμενη «ἔξωθεν καλήν μαρτυρίαν» (Α' Τιμ. γ' 7). Τό εὐαγγέλιο εἶναι ἡ ἐγγύηση γιά τιμότητα. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: *«Ἀπό τοῦ κηρύγματος ἐπαιεῖ, οὐκ ὅτι ἐκήρυττε μόνον, ἀλλ' ὅτι καί ὡς ἐχρῆν, καί μετά τῆς προσκοῦσης σπουδῆς»* (Ε.Π.Ε. 19,476). Μετάφρασις: Τόν ἐπαιεῖ, λέγοντας ὅτι κήρυττε καί ὄχι μόνο κήρυττε, ἀλλά καί κήρυττε ὅπως ἔπρεπε, μέ πολύ ζῆλο.

● Θαυμάζει κανεῖς τήν εὐαισθησία τοῦ Παύλου στό οικονομικό θέμα. Ἴσως εἶχε φοβηθῆ ἀπό τό παράδειγμα τοῦ Ἰούδα, πού «τό γλωσσόκομον ἐβάσταζεν» (Ἰωάν. ιγ' 29).

Μεγάλος πειρασμός τό χρήμα. Ἄλλά καί μεγάλη ἡ καχυποψία τῶν ἀνθρώπων γιά ὅσους διαχειρίζονται τό χρήμα.

Συνέκδημος στή διακονία! (στ. 19)

Λαμβάνει ὅλα τά μέτρα του ὁ Παῦλος γιά τή διαφάνεια καί τή χρηστή διαχείρισι. Δύο πράγματα πρέπει νά ἀποφεύγη:

● Τήν ἀποταμίευσι χρημάτων, τή λεγόμενη ἐκκλησιαστική περιουσία.

● Τήν ὑπόνοια γιά κλοπές ἢ καταχρήσεις.

Αὐτός, πού ὁ Παῦλος τόν ἐστελνε συνέκδημο τοῦ Τίτου, δέν ἦταν προσωπική του ἐπιλογή. Ἦταν ὁ ἐκλεκτός τῶν ἐκκλησιῶν: *«Οὐ μόνον δέ, ἀλλά καί χειροτονθεῖς ὑπό τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένη ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δόξαν καί προθυμίαν ἡμῶν»* (στ. 19).

● *«Συνέκδημος!»* Καί γιά ἄλλους μαθητές καί συνεργάτες του χρησιμοποιοῖ τόν τιμητικό αὐτό τίτλο (ἰδέ Πράξ. ιθ' 29). Φανερώνει τή συνοδοιστορία μέ τόν Παῦλο, τή μετοχή στους κόπους καί τους κινδύνους τῆς ἀποστολικῆς πορείας. Λέει ὁ ἱ. Χρυσόστομος: *«Κοινωνός αὐτῷ γέγονε, καί κατά τούς πειρασμούς καί κατά τούς κινδύνους. Τό γάρ ὄνομα τῆς ἐκδημίας τοῦτο αἰνίττεται»* (Ε.Π.Ε. 19,476). Μετάφρασις: Ἐγίνε συμμετοχός καί συνοδοιστορὸς τοῦ Παύλου παντοῦ, καί στίς δο-

κιμασίες καί στους κινδύνους. Διότι ἡ λέξις «συνέκδημος» ἔχει περίπου αὐτή τή σημασία.

● *«Χειροτονθεῖς ὑπό τῶν ἐκκλησιῶν!»* Φανερώνει τό συνοδικό σύστημα, πού κυριαρχοῦσε τότε. Δέν ὑπῆρχε τό ἐπισκοποκεντρικό σύστημα, ὅπου ἕνας, ἢ περισσότεροι ἐπίσκοποι, ἀποφασίζουν γιά ὅλα, ἐρήμην τοῦ πιστοῦ λαοῦ, ἀκόμα καί τῶν πρεσβυτέρων, τῶν διακόνων καί τῶν μοναχῶν. Οἱ ἀπόστολοι καί στήν ἐκλογή τοῦ Ματθία (Πράξ. α' 26) καί στήν ἐκλογή τῶν ἐπτά διακόνων (Πράξ. στ' 3) ζήτησαν τήν ψῆφο ὅλης τῆς ἐκκλησίας.

Χειροτονία ἐν προκειμένῳ δέν εἶναι ἡ εἰδική εὐχή πρὸς ἀνάδειξιν κληρικοῦ, ἀλλ' ἡ ἐπιλογή καί ἔγκρισις ἑνός προσώπου γιά ἕνα εἰδικό ἔργο. Ὄταν μάλιστα τό ἔργο εἶναι τό σπουδαιότερο, ἡ ἐλεημοσύνη, τότε ὁ Παῦλος θέλει πρόσωπα καθολικῆς ἀποδοχῆς γιά τή συγκεκριμένη διακονία.

● Ὅχι μόνο δέν στέλνει ἕνα, ἀλλά καί ὅσοι συναποστέλλονται, ἦσαν ἀπόλυτα ἔμπιστοι.

Πόσο εὐαίσθητος ἦταν ὁ Παῦλος!

● Δέν ἐκμεταλλεύεται πρὸς ἴδιον ὄφελος καί «πορισμόν» τήν ἐξέχουσα θέσι του.

Θά καθρεπτιστοῦν ποτέ στήν ἀκτινοβόλο ἀκτημοσύνη του μερικοί κληρικοί, πού κυριολεκτικά «κατακυριεύουσι τῶν κλήρων» (Α' Πέτρ. ε' 3), ἀρμέγουν ἄγρια τά πρόβατα, χρηματίζονται προκλητικά μέ κάθε λογῆς συμφωνία;

● Δέν δέχεται ν' ἀμείβεται ὁ κόπος του, ἀλλ' ἐργάζεται χειρωνακτικά ὡς σκηνοποιός, γιά νά ἐξοικονομῆ τά ἐλάχιστα γιά τή συντήρησι τῆς ἀποστολικῆς του ἀδελφότητας. Πόσοι σήμερα γίνονται κληρικοί, μόνο καί μόνο γιά νά μὴ δουλεύουν, ἀλλά γιά νά κρέμονται ἀπό τό δημόσιο ταμεῖο καί ἀπό τά συμφωνιακά «τυχερά»!

● Ἄλλά καί φροντίζει ὁ Παῦλος γιά τά δικαιώματα φτωχῶν καί πονεμένων. Ἡ «λογία» ἦταν ἕνα καλά ὀργανωμένο δίκτυο ἐλεημοσύνης.

Σήμερα ἔργο οἱ περισσότεροι κληρικοί θεωροῦν τίς οικοδομές... Πόσοι τό μεγαλύτερο ποσό τῶν εἰσπράξεων τό παραδίδουν στους δικαιοῦχοις, δηλαδή, στους φτωχοῦς;

● Ὁ Παῦλος ὄχι μόνο ὀργανώνει τή φιλανθρωπία, ἀλλά καί μεριμνᾷ σχολαστικά γιά τή διαφάνεια στή διαχείρισι τῶν χρημάτων.

Ὅ,τι συνάγεται, πρέπει ἀμέσως νά διανέμεται. Ἄλλοίμονο, ἂν ἡ παραμικρή σκιά ἐμφανιστῆ! Θά πάν «σιράφι» ὅλο τό ἔργο τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῶν ψυχῶν.

Ἐλεύθεροι

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΙ

Ποῦ ἀφιερώνεται τό 2014;

Πόσος εἶναι ὁ ὑπόλοιπος χρόνος τῆς ζωῆς μας, δέν τό γνωρίζουμε. Μπορεῖ νά εἶναι λίγος, ἕνας χρόνος, ἕνας μήνας, λίγες ἡμέρες. Μπορεῖ νά εἶναι καί πολύς ἀκόμα. Ὅσος καί ἂν εἶναι ὁ ὑπόλοιπος χρόνος, ἄς εἶναι δοσμένος καί ἀφιερωμένος στό Θεό.

Ἄρκετή ἡ θυσία τοῦ χρόνου μας στό βωμό τῆς ἀμαρτίας. Τονίζει στήν Α' του ἐπιστολή ὁ ἀπόστολος Πέτρος: «Ἄρκετός ὑμῖν ὁ παρεληλυθώς χρόνος τοῦ βίου τό θέλημα τῶν ἐθνῶν κατεργάσασθαι, πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις, πότοις, καί ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις» (δ'3).

• Πόσος χρόνος σπαταλήθηκε γιά ἀμαρτωλά πράγματα! Φαντασθῆτε φίλμ μέ τήν προηγούμενη ζωή μας! Δέν θά θέλαμε νά τό δοῦμε, πολύ περισσότερο, νά τό δοῦν καί ἄλλοι.

Καί ὁμως, τό φίλμ αὐτό τό σβήνει ἡ μετάνοια. Ἐξαλείφει ὄλο τό παρελθόν. Ἡ μετάνοια εἶναι σφουγγάρι, πού σβήνει τό μαυροπίνακα τῆς ζωῆς μας.

• Πόσο μακρόθυμος εἶναι ὁ Κύριος! Θά μπορούσε νά εἶχε κόψει τό νῆμα τῆς ζωῆς μας τότε πού ζούσαμε τήν ἀμαρτωλή ζωή. Θά μπορούσε νά μᾶς εἶχε πάρει σέ στιγμή ἑνός πάθους, ὅπως ἀσελγείες, πονηρές ἐπιθυμίες καί πράξεις, μεθύσια καί γλέντια ἄσεμνα, φαγοπότια μέ αἰσχροτήτες, ὄργια, ἀπάτες, εἰδωλολατρικές ἐνέργειες.

Δέν τό κάνει. Παρατείνει τό ἔλεός Του. Ἀνέχεται. Μακροθυμεῖ.

• Μᾶς δίνει τή δυνατότητα καί τήν εὐκαιρία τῆς μετανοίας. Ἀκούμε μέσα μας μιά φωνή:

—Φτάνει πιά ὁ τόσος καιρός, πού ξοδεύτηκε γιά τήν κακία καί τήν ἀμαρτία. Καιρός ν' ἀλλάξης. Ἐλα, σέ περιμένω!...

Μπορεῖ νά γίνη ἡ μεγάλη ἐπανόστασις: Νά κλάψουμε γιά τό χαμένο χρόνο· νά δώσουμε ὑπόσχεσι νά ζήσουμε πλέον σύμφωνα μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ.

• Ὁ Θεός δέχεται ἀνθρώπους μέ φρικτό παρελθόν. Καί τοὺς ἀλλάζει. Μεταμορφωτική εἶναι ἡ δύναμις τοῦ εὐαγγελίου. Τό λύκο τόν κάνει ἀρνί, τό κάρβουνο τό κάνει διαμάντι, τόν ἐγκληματία τόν κάνει ἄγιο.

• Ὁ Ψαλμωδός λέει γιά τοὺς διεφθαρμένους: «Καί ἐμίγησαν ἐν τοῖς ἔθνεσι καί ἔμαθον τά ἔργα αὐτῶν» (Ψαλμ. 105,35).

• Καί ὁμως τέτοιοι ἀνθρωποι, πού ζοῦν σάν εἰδωλολάτρες, ἀλλάζουν. Γίνονται ἀνθρωποι τοῦ Θεοῦ, τῆς Ἐκκλησίας.

• Αὐτό τό θαῦμα εἶναι ἀνάστασις, σπουδαιότερη ἀπό τήν ἀνάστασι σωματιῶν, ὅπως λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος.

Τό θαῦμα τῆς ἀλλαγῆς ἀνθρώπων ἀσεβῶν καί διεφθαρμένων ἀποτελεῖ καί γιά μᾶς ἐλπίδα.

• Ἄς μὴν ἀπελπίζωμαστε γιά ἀνθρώπους, συγγενεῖς καί γνωστούς, καί γιά τόν ἑαυτό μας, πού τώρα πορευόμαστε «κατά τό θέλημα τῶν ἐθνῶν», χωρίς Χριστό. Ἡ ἡμέρα τῆς ἐπιστροφῆς περιμένει ὄλους, καί ἄς εἶναι ἔκδοτοι σέ φοβερὰ πάθη.

Κάθε χρόνο τό ἀφιερώνουν σέ ἕνα πρόσωπο ἢ σέ ἕνα γεγονός. Ἡ Ἐκκλησία καί αὐτό τό χρόνο, τό 2014, τό ἀφιερώνει στή μετάνοια, στήν ἀλλαγὴ μας. «Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, ἐλέησον ἡμᾶς».

Μουσεῖο καί μούμιες!

Υπάρχει ὡς Μουσεῖο; Ὑπάρχει ὡς ἀναμνήσεις παρελθόντος; Ὑπάρχει γιά ἐπετειακές «φιέστες»; Ὑπάρχει γιά γιορτές γενεθλίων καί ὀνομαστηρίων; Ὑπάρχει γιά δεσποτικές μόνο ἐκλογές καί χειροτονίες; Ὑπάρχει γιά διανομή ὀφφικίων καί παρασήμων; Ὑπάρχει

γιά νά σπαταλᾶ χρήματα τό ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν τῆς Ἑλλάδος;

• Γιατί τελικά ὑπάρχει τό **Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας**; Δέν τό ἀποκαλοῦμε «Ἑλληνορθόδοξο Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας», διότι ὁ ὅρος θεολογικά δέν στέκει. Δέν ἦρθε ὁ Κύριός μας ἐξ οὐρανοῦ καί δέν σταυρώθηκε, γιά νά κάνη φυλετικά δῶρα, νά χαρίζη δηλαδή σέ ἓνα ἔθνος κάποια Πατριαρχεῖα! Ἡ Ἐκκλησία εἶναι οἰκουμενική, «καθολική». Καί λειτουργεῖ «*ὑπέρ τοῦ σύμπαντος κόσμου*».

• Ὡς Ὀρθόδοξοι χαιρόμαστε, πού κάποτε καί ἀπό Ἑλλήνες ξαπλώθηκε τό Εὐαγγέλιο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί Ἑλλήνες ἦσαν πολλοί **Πατέρες** τῆς Ἐκκλησίας. Χαιρόμαστε καί γιά τήν ἱστορία τοῦ πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, πού ἀνέδειξε ἕναν **Ἀθανάσιο**, ἕναν **Ἰωάννη Ἐλεήμονα** καί τόσους ἄλλους ἱεραποστολικούς ἡγέτες τῆς Ὀρθοδοξίας.

Σήμερα «*μέ νύχια καί μέ δόντια*» θέλουμε νά τό κρατήσουμε... Ἑλληνικό!

Τό θέμα τῆς **οἰκουμενικότητας** τῆς καθόλου Ἐκκλησίας καί μιᾶς ἐκάστης τοπικῆς δέν ἐξαντλεῖται σέ ἓνα σχόλιο.

• Τό παρόν γράφεται κυρίως γιά νά ξυπνήσουν ὠρισμένοι, πού ἐξακολουθοῦν νά χρηματοδοτοῦν Πατριαρχεῖο, πού μόνο του αὐτοσυσταίνει τή **μουσειακή** καί **ἐπετειακή** του ἀποκλειστικότητα!

Μερικοί νομίζουν, ὅτι τό Πατριαρχεῖο συντηρεῖ **Ὀρθόδοξες ἱεραποστολές** στήν Ἀφρική.

• Ὑπάρχουν βεβαίως ἱεραποστολικές μονάδες στήν Ἀφρική. Ἄλλ' οὔτε τά πρόσωπα, πού πρωταγωνιστοῦν σ' αὐτές, οὔτε τά χρήματα, πού συντηροῦν τό ἔργο τους, προέρχονται ἀπό τήν Ἀλεξάνδρεια.

Τά μέν πρόσωπα ἀποστέλλονται «*εἰς τά ἔθνη*» ἀπό Ὀρθόδοξες Ἀδελφότητες καί Ὀρθόδοξα Μοναστήρια τῆς χώρας μας, τά δέ χρήματα στέλνονται ἀπό ἐδῶ Συλλόγους καί ἀπό τό ἱεραποστολικό Γραφεῖο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

• Γιά τό ἐκεῖ Πατριαρχεῖο διαβάσουμε στίς ἐφημερίδες: «*Στίς 24 Νοεμβρ. 2013 στήν Ἀλεξάνδρεια βρέθηκε ὁ ὑφυπουργός*

γός ἐξωτερικῶν Ἀκης Γεροντόπουλος, προκειμένου νά παραστῆι στά ἐγκαίνια δύο μουσείων, πού ἵδρυσε τό Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας.

Ὁ κόσμος καίγεται στήν Αἴγυπτο καί μεῖς ἐγκαϊνιάζουμε **πολυτελή Μουσεία!**

Νά φιλοξενήσουν τί; Ὅπως δείχνουν φωτογραφίες στό διαδίκτυο, ἐκτίθενται στά Μουσεία τά πολύ... σπουδαῖα ἔργα: **στολές ἀρχιερέων** καί ἄλλα **χρυσᾶ τιμαλφῆ!**

• Ἡ Ἐκκλησία ὁμως δέν εἶναι Μουσεῖο ἀντικειμένων τοῦ παρελθόντος. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ **ζωντανός ὀργανισμός** τοῦ χθές, τοῦ σήμερα, τοῦ αὔριο, τοῦ «*νῦν καί αἰεί*».

Πολύ περισσότερο, ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι χῶρος γιά **μούμιες** θρησκευτικῶν φαντασμάτων, πού συντηροῦνται ποικιλοτρόπως!

• Ὅταν θά ξυπνήση τό Κράτος μας, θά εἶναι ἀργά. Τότε θά ἀντιληφθῆ, ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι τῆς Ἀφρικής, οἱ **ἀδελφοί μας τοῦ μελανοῦ χρώματος**, δέν ἀνέχονται ὠρισμένα ἰδιότυπα.

Ὅλα ὅσα γίνονται δέν ἀρέσουν στίς **φυλές τῶν μαύρων**, πού ξέρουν, ὅτι **δύο φύλα** δημιούργησε ὁ Θεός, ἄντρες καί γυναῖκες. Δέν δέχονται τρίτο φύλο!

ἸΩΑΝΝΗΣ ὁ ΒΑΠΤΙΣΤΗΣ

Κωδικός
01-1323

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ἰδιοκτήτης: Σύλλογος «Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής»

Ὑπεύθυνος ἐκδόσεως: Ἰωάννης Μπότζιου
Χριστοκοπίδου 12 - 105 54 - Ἀθήνα

www.ioannisvaptistis.gr

Τηλέφωνα: 2103212713 & 2109765440

e-mail: info@ioannisvaptistis.gr

Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου:

Κωνστ. Σανιδᾶς, Ἰωαννῖνων 6 - Μοσχᾶτο

Ἐτήσια συνδρομή:

Ἐσωτερικῶ 10 €. Κύπρου 20 €.

Ἐξωτερ.: Εὐρώπης 20 €. Ἀμερικῆς: δολ. 25.

Καναδά καί Αὐστραλίας: δολάρια 30.

Ἐπιταγές καί ἐπιστολές:

Περιοδικό «Βαπτιστής»

Χριστοκοπίδου 12, 105 54, Ἀθήνα.

55 φωτογραφίες!!!

Θέαμα καί ὑπερθέαμα εἶναι ἡ **θεία Λειτουργία**. Στήν Εὐχή τῶν Πιστῶν ὀνομάζεται «**παράστασις**». Δέν δίνουμε θεατρική παράστασι, ἀλλά μέ φόβο καί τρόπο στεκόμαστε ὅλοι, κληρικοί καί λαϊκοί, στό Ναό τοῦ Κυρίου.

- Δέν εἶναι φαμφαρονική παράστασις ἢ θεατρνίστικη ἠθοποιῶν ἢ ἐπιδεικτική ἔκθεσις. Πολύ περισσότερο δέν εἶναι ἡ στάσις μας καί ἡ παράστασις μας στή θεία Λειτουργία, σάν τή στάσι τοῦ Φαρισαίου τῆς παραβολῆς (Λουκ. ιη' 10) καί τήν **ἐγκεντρική** ἐπίδειξι του.

Ἐν εὐλαβείᾳ καί ἐν προσευχῇ τελωκῆ παριστάμεθα, ἀνάξιοι ὄντες.

- Τό νά καλοῦμε, λοιπόν, **φωτογράφο** εἰδικό, γιά ν' ἀπαθανατίση κάθε κίνησι μας μέσα κι ἔξω ἀπό τό ἱερό βῆμα, προκειμένου νά σταλῆ ὅλη ἡ ἀτέλειωτη λίστα τῶν φωτογραφιῶν σέ ἐκκλησιαστική ιστοσελίδα, τό ὀλιγότερο θεωρεῖται **ἐπιπόλαιο**.

Θά μπορούσαμε νά τό ὀνομάσουμε καί **ἀσέβεια** κατά τοῦ ἱεροῦ μυστηρίου, καί **βεβήλωσι** τοῦ ἁγίου Ναοῦ. Κρατᾶμε ὅμως ἐπιφύλαξι, καί διότι δέν εἴμαστε σίγουροι, ὅτι ὁ ἴδιος ὁ χοροστατῶν Μητροπολίτης κάλεσε τό φωτογράφο ἢ παρέσχε τήν πρός τοῦτο ἀπαιτουμένη ἄδεια, ἀλλά καί διότι δέν εἴμαστε καρδιολογῶστες, νά γνωρίζουμε τά ἀκριβῆ ἐλατήρια τῶν προκαλεσάντων τῆ φωτογραφική μανία.

- Καί καλά, ἄν πρόκηται γιά ἕνα **μοναδικό** γεγονός, ὅπως π.χ. εἶναι ἡ χειροτονία, τά ἐγκαίνια, τό βάπτισμα, ὁ γάμος, ἡ γιορτή κατηχητικῶν, ἄς βγῆ μιᾶ ἀναμνηστική φωτογραφία.

Βέβαια καί σ' αὐτά, τά ὄντως μοναδικά γεγονότα, δέν αἴρεται ἡ **μοναδικότητα** τῶν τελουμένων στήν Ἐκκλησία, πού εἶναι ὄχι ἡ **διαφήμισις**, ἀλλ' ἡ προσευχή καί ἡ συνοδός της, δηλαδή, ἡ σεμνότητα.

- Τό νά ἀπαθανατίζονται μέ δεκάδες φωτογραφίες **αὐτονόητες** γιά ἕναν ἐπίσκοπο ἢ πρεσβύτερο πράξεις, φανερώνει **κουφότητα** καί **γελιότητα**.

Μπορεῖτε νά φαντασθῆτε γιαντρό σέ ἱατρική ιστοσελίδα νά δημοσιεύη **55 φωτογραφίες** του γιά μιᾶ αὐτονόητη ἐνέργειά του, ὅπως π.χ. μιᾶ χειρουργική ἐπέμβασις; Φωτογραφίζεται ὁ γιαντρός κάθε φορά, πού παίρνει τό σφινγμό τοῦ ἀρρώστου ἢ βάζει τά ἀκουστικά νά τόν ἀκροασθῆ; Μά τί τό κοσμοϊστορικό ἔχει ἡ ἐνέργειά του; **Αὐτονόητο** εἶναι γιά τό γιαντρό κάθε ἱατρική του ἐνέργεια. Γι' αὐτό καί δέν ἔχει τήν **ἐκκεντρικότητα** νά ἐμφανίζη γιά κάθε ἱατρική ἐξέτασι ἐγχρωμο ἄλμπουμ!

- Γιατί στήν Ἐκκλησία μερικοί λειτουργοί Μητροπολίτες τά **αὐτονόητα** τά θεωροῦν **κοσμοϊστορικά** καί μοναδικά, πού πρέπει νά ἀπαθανατιστοῦν στό διαδίκτυο μέ 55 φωτογραφίες; Τόσες, ναι τόσες εἶναι οἱ φωτογραφίες σέ ἐκκλησιαστική ιστοσελίδα μέ ἐπισκεψιμότητα, ἀπό μιᾶ λειτουργία στό Ναό τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης στό **Ἴλιο τῆς Ἀττικῆς** (25 Νοεμβρ. 2013). Κατά δυό λιγότερες οἱ φωτογραφίες ἀπό πανηγύρι στήν Ἁγία Βαρβάρα πάλι στό Ἴλιο!

- Πιστεύουμε, ὅτι ὁ ἐπιχώριος ἐπίσκοπος δέν θά αἰσθάνεται καλά, πού τοῦ δημοσίευσαν 55 φωτογραφίες γιά μιᾶ λειτουργία του. Ὅπωςδήποτε θά ἐπιπλήξῃ ὅσους τόν ἐξέθεσαν τῆ σοβαρότητα.

Ἐχει δικαίωμα ὁ βουρκο;

Κληρά συμπεριφέρονται. Πιό σκληρά θά μιλήσουν οἱ χριστιανοί. Ὅχι ἀπό ἐκδίκησι. Κανέναν δέν ἐκδικεῖται ἡ Ἐκκλησία. Δέν ἀνταποδίδει ὕβρι στήν ὕβρι, λάσπη στή λάσπη, βία στή βία. Ἄλλά καί δέν ἀνέχεται πάνω της βρωμερό, διεστραμμένο βουρκο.

Πρόκειται γιά τήν **ὀμοφυλοφιλία**, ἡ μᾶλλον γιά τούς ὀμοφυλοφίλους, πού δέν εἶναι **θύματα** ἀρρώστιας ἢ ἀμαρτίας, ἀλλ' εἶναι **δράστες** τῆς πιό φρικτῆς καί σκληρῆς διαστροφῆς.

- Ὁμοφιλόφιλος, στρατευμένος στά σκοτεινά καί πολυώνυμα κυκλώματα τῆς ψυχοσωματικῆς ἀνωμαλίας, δέν μετανοεῖ. Ἄς μῆ ξενίζῃ ἡ διαπίστωσις μας.

Είναι τόσο **πωρωμένος**, ώστε έχει στραγγαλίσει παντελώς την ελευθερία του. Καί χωρίς ελευθερία ή χάρις του Θεού δεν μπορεί να έπενεργήσει, για να λάειτουργήσει ή μετάνοια.

- Ξενίστηκαν μερικοί με την πρόταση του μητροπολίτου Πειραιώς π. Σεραφείμ, πού δήλωσε, ότι θα **άφοριση** βουλευτές, πού θα ψηφίσουν την καθιέρωση **«συμβολαίου συμβίωσης» όμοφυλόφιλων** («γάμου μεταξύ ανωμάλων»!!!).

- Όσα λέει καί πράττει ή Έκκλησία άφοροῦν σέ χριστιανούς, πού ζοῦν σέ χριστιανική χώρα, ὅπως ή Ελλάδα.

- Έρωτᾶται: Τί ἔκανε ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν πληροφορήθηκε τήν ἀνωμαλή σχέση τοῦ **αἰμομίκτη** στήν Κόρινθο; Μήπως σεβάστηκε τό... δικαίωμα του; Έχει **δικαίωμα** κάποιος νά ζη σεξουαλικά μέ τή γυναίκα τοῦ πατέρα του, τή μητριά του;

Ἄν μιὰ φορά δέν ἔχη σέ μιὰ χριστιανική κοινότητα κάποιος δικαίωμα νά εἶναι αἰμομίκτης, ἑκατό φορές δέν ἔχει δικαίωμα νά εἶναι ὁμοφυλόφιλος.

- Τί ὄφειλαν νά πράξουν ἀμέσως οἱ χριστιανοί τῆς Κόρινθου; **Νά τόν άφορίσουν**, νά τόν πετάξουν ἀπό τό χωρο τῆς Έκκλησίας. Εἶχαν δικαίωμα νά τόν ἀνέχονται στους κόλπους τους; Όχι, λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος.

Ποιός σᾶς εἶπε, ὅτι ή Έκκλησία ἀναγνωρίζει **«δικαίωμα» τῆς διαστροφῆς**; Όχι μόνο τό καυτηριάξει, ἀλλά καί ἀποκόπτει τούς τύπους, πού λέγονται **ὁμοφυλόφιλοι**.

Αὐτό ἐπιτάσσει τό Εὐαγγέλιο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Υμεῖς -λέει ὁ Παῦλος- οὐκ ἐπειθήσατε, ἵνα **έξαρθη ἔκ μέσου** ὑμῶν ὁ τό ἔργον τοῦτο ποιήσας» (Α' Κορ. ε' 2). Όχι ἀπλῶς **πενθεῖ** ή Έκκλησία γιά τή διαστροφή, ὄχι μόνο ὀφείλει νά χτυπήσει πένθιμα τίς **καμῶνες**, πού βρέθηκαν κόμματα καί βουλευτές νά προτείνουν νομιμοποίησι «γάμου» μεταξύ ὁμοφυλόφιλων, ἀλλά καί ὀφείλει **νά άφορίση** ἀμέσως ὅσους **θεωρητικά** ὑποστηρίζουν τήν ὁμοφυλοφιλία, ὅσους ζοῦν προκλητικά ὡς ὁμοφυλόφιλοι, ὅσους προπαγανδί-

ζουν τήν ὁμοφυλοφιλία, ὅσους θέλουν **νά σκυλοποιήσουν** τήν κοινωνία. Εἴμαστε, ὡς Έκκλησία, ἐυγενέστεροι τοῦ ἀποστόλου Παύλου, πού παρέχει τήν **ψηφο** του (Α' Κορ. ε' 4) πρὸς ἀφορισμόν τοῦ διεστραμμένου αἰμομίκτη;

- Έρωτᾶται: Έχει δικαίωμα ὁ **έμπορος ναρκωτικῶν** νά ἑξασκῆ τό βρωμερό του ἐπάγγελμα; Δικαίωμα νά ζη καιεῖς τήν ἀνάστασι ἔχει. Δικαίωμα δέν ἔχει νά σκοτώνει τούς ἄλλους.

- Οἱ ὁμοφυλόφιλοι ἔχουν δικαίωμα νά ζοῦν, γιάτί δέν ἔχει δικαίωμα ή Έκκλησία νά τούς ἀφαιρῆ τήν ἀναπνοή. Ἄλλά δέν ἔχουν δικαίωμα νά σκοτώνουν τό **κατά φύσιν**, γιά νά προβάλλουν καί νά... ἐπιβάλλουν τό **παρά φύσιν**.

- Έχει ὁ ὀποιοσδήποτε δικαίωμα νά ζῆ ὡς ἄνθρωπος. Αὐτό τό δικαίωμα τό ἀπορρίπτει ὁ ὁμοφυλόφιλος. Η ζωή νοεῖται μόνο **φυσιολογική**. Καί φυσιολογικά ὑπάρχουν **μόνο ἢ άντρες ἢ γυναῖκες**. Ἄλλα ἀνθρώπινα ὄντα, μή ὄντα άντρες ἢ γυναῖκες, δέν ὑπάρχουν.

- Έχει δικαίωμα ἐντάξεως στήν κοινωνία τῶν ἀνθρώπων ὁ ὀποιοσδήποτε ἄρρωστος ἢ **έξαρτημένος**. Όχι ὅμως ὀποιος ἀρνεῖται τήν ἔνταξι του στή φυσιολογική ζωή. Αὐτός στιγματίζεται ὡς κακοποιός καί ἐγκληματίας αἰσχίστου εἶδους.

- Δέν ἔχει δικαίωμα τό κράτος νά νομιμοποιῆ καταστάσεις, μέ κριτήρια πελατειακά ἢ κομματικά. Κριτήριο γιά **νομοθετική κάλυψη** εἶναι τό ἠθικό, τό φυσιολογικό, τό κοινωνικό, τό ἀνθρώπινο, οἱ ἀνάγκες τοῦ λαοῦ.

Έπειδή ὑπάρχουν ὀπωσδήποτε καί διεστραμμένοι (ὁμοφυλόφιλοι), πρέπει καί αὐτούς νά τούς νομιμοποιήσουμε; Ἐν τῷ αὐτῇ περιπτώσει, ἐπειδή πολλοί κλέβουν ἢ εἶναι φοροφυγάδες ἢ ἔχουν ἐπιχειρήσεις μέ κυκλώματα ναρκωτικῶν καί ἔμπορία **«λευκῆς σαρκός»**, ἄς νομιμοποιησῆ τό κράτος καί τήν κλοπή καί τή φοροδιαφυγή καί τό ἐμπόριο ναρκωτικῶν!

- Τό κράτος δέν σκεπάζει μέ τό **πάπλωμα** νόμου παλιανθρωπιές, ἀπανθρωπιές, ἀτιμίες, διαστροφές.

- Έπειδή πολλοί προβαίνουν σέ κτη-

νοβασίες, νά νομιμοποιήσουμε λοιπόν καί τή συμβίωσι («γάμο») **ἀνθρώπου μέ ζωο!!!** Τά **ζωα** εἶναι καλύτερα ἀπό τούς σκληρούς ὁμοφυλόφιλους. Δέν λειτουργοῦν παρά φύσιν.

● Ἐπειδή ἡ **Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσις** ἔχει διατάξει τή νομιμοποίησι «γάμων» ὁμοφυλόφιλων, θά ὑπακούσουμε καί μεις;

Μά -λένε μερικοί- ἡ Ε.Ε. μᾶς ἔχει ἐπιβάλλει πρόστιμα, γιατί δέν ἀφήνουμε νά παντρεύονται διεστραμμένοι, ἀνώμαλοι μεταξύ τους. Καί, λοιπόν;

Οἱ μάρτυρες τῆς πίστεώς μας δέν πλήρωσαν πρόστιμα, ἀλλά πλήρωσαν μέ τό αἷμα τους, γιά νά μὴ προδώσουν τή **χριστιανικὴ Ἀλήθεια καί Ζωή**.

● Ὅσο γιά τούς βουλευτές, πού στηρίζουν τὴν πρότασι νομιμοποίησεως «γάμων» ὁμοφυλόφιλων, μόνοι τους **αὐτοκαταδικάζονται** σέ εὐτελισμό.

● Ἡ Ἐκκλησία πάντως ἔχει τὴ δύναμι νά **ἀντισταθῇ** καί νά νικήσῃ. Καί πρὸ παντός νά περιφρουρήσῃ τό χῶρο της. Τά **σκυλιά** μπῆκαν στὴν αὐλή της, στὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων. «Ἐξω οἱ κύνες» (Ἀποκ. κβ' 15) καί οἱ κίναιδοι!

Ἐνας μαῦρος, πού ἦταν λευκός

Θάνατος τοῦ **Νέλσον Μαντέλα** στίς 6 Δεκεμβρίου 2013 προκάλεσε παγκόσμια συγκίνησι. Ἐνα πρόσωπο συνένωσε ὅλους τούς ἀνθρώπους σέ μιὰ κορινίζα, πού λέγεται **«θαυμασμός»**.

● Δέν προκάλεσε θαυμασμό μόνο ἡ ἀντοχή τοῦ **σώματος** τοῦ 94χρονου ἡγέτη τῆς Νοτ. Ἀφρικῆς, πού ἄντεξε τὰ **28 χρόνια φυλακίσεως** ἀπὸ τό καθεστῶς **«ἀπαρτχάιντ»**, ἀπὸ τόν σκληρὸ ρατσισμό τῶν λευκῶν ἐναντίον τῶν μαύρων.

● Προκάλεσε μεγαλύτερο θαυμασμό ἡ **ψυχὴ** του.

● Γιά τούς τότε κυρίαρχους λευκοὺς ὁ Νέλσον Μαντέλα δέν ἦταν πρόσωπο. Ἦταν νούμερο, τό **νούμερο 46664**. Κρατήθηκε φυλακισμένος 28 χρόνια στό νησί Ρόμπεν, πού ἦταν λεπροκομεῖο, φρενοκομεῖο καί φυλακὴ. Ἀπομονωμένος, ὑφίστατο βασανιστήρια καί ἐργαζόταν σέ **καταναγκαστικά** ἔργα.

Μιά συνέπεια τῶν βασανιστηρίων ἦταν νά καταστραφοῦν στὰ μάτια του οἱ **«δακρυϊκοὶ ἀγωγοί»**. Στερήθηκε τὴ δυνατότητα νά κλαίῃ! **Ἐκλαιγε ἡ ψυχὴ του** γιά τόν ἄγριο ρατσισμό κατὰ τῶν μαύρων, μὰ τὰ μάτια του δέν ἔκλαιγαν.

Ἐκλαιγαν τὰ μάτια ἑκατομμυρίων Ἀφρικανῶν γιά τόν μεγάλο ἥρωα, τόν Νέλσον Μαντέλα. Ὅταν δικαζόταν ἀπὸ τό σκληρὸ καθεστῶς, εἶχε πει: **«Ἐχω στὴν καρδιά μου τό ἰδανικὸ μιᾶς δημοκρατικῆς καί ἐλεύθερης κοινωνίας, ὅπου ὅλοι οἱ ἀνθρώποι θά συμβιώνουν ἀρμονικά»**.

Ὅταν μετὰ ἀπὸ 28 χρόνια μαρτυρίου, τό 1994, ἀπελευθερώθηκε, ἔκανε τό μεγάλο κήρυγμα. Ἀντὶ γιά **μίσος** κήρυξε τὴν **ἀγάπη**. Ἀντὶ γιά **ἐκδικητικότητα**, πρόσφερε τὴ **συγχώρησι**.

● Νίκησε ὁ Νέλσον Μαντέλα χωρὶς πόλεμο. Μισήθηκε, δέν μίσησε. Καί ἔγινε ὁ **ἐκλεκτός** τοῦ λαοῦ του, τῶν μαύρων, ἀλλὰ καί τῶν ἐχθρῶν του, τῶν λευκῶν. Ἐγινε ὁ Πρόεδρος τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς μέ ἐκλογές, ἀφοῦ ὁ ἴδιος εἶχε ἐκλέξει τόν Θεὸ τῆς ἀγάπης.

● Πόσοι λευκοὶ στό σῶμα εἶναι μαῦροι στὴν ψυχὴ, καί πόσοι **μαῦροι** στό σῶμα εἶναι **λευκοὶ** στὴν ψυχὴ!

Νέο ἔτος

Ἄν μποροῦν οἱ συνδρομητές, περιμένουμε τὰ 10 εὐρώ

Θά διευκολυνθῇ ἡ ἔκδοσις τοῦ περιοδικοῦ μας, ἂν οἱ φίλοι ἀναγνώστες στείλουν τὴ συνδρομὴ (10 εὐρώ) καί γιά τό ἔτος **2014**.

● Στό λογαριασμό:

0026.0236.39.0100353548 EURO BANK.

IBAN: GR 7902602360000390100353548

● Στό λογαριασμό:

123002002008865 ALPHA BANK.

IBAN: GR 120140 1230 1230 0200 2008 865

● Ταχυδρομικὰ στὴ διεύθυνσι:

«Βαπτιστῆς», Χριστοκοπίδου 12, 10554, Ἀθήνα.

● Τοῦ ἐξωτερικοῦ τό ἔμβλημα στό ὄνομα **«Βαπτιστῆς»** (χωρὶς τὴ λέξι Περιοδικό).

Τηλ.: **2103212713 - 2103212107.**